

CURENTE LITERARE

ROMANTISMUL – Mihai Eminescu

- **Antiteza** este figura de stil specifică;
- Tipul eroului excepțional (**geniul**);
- **Feminitatea angelică**;
- **Temele** abordate: natura, iubirea, trecerea ireversibilă a timpului, aspirația spre absolut, efemeritatea umană, istoria,;
- Motive literare: luna, codrul, izvorul, teiul, salcâmul, marea, lacul, floarea-albastră, luna, cerul, luceafărul, stelele, visul, îngerul, demonul, dorul amintirea etc.

SIMBOLISMUL – G. Bacovia

- **Temele** specifice sunt **resemnarea în fața morții**, acceptată din plictiseală, **conștiința poetului într-o lume fără aspirații și fără speranțe**, iubirea atinsă de moarte sau boală, **monotonia, plictiseala, evadarea în spații exotice**;
- **Motive** specifice:
 - a) **Anotimpurile**: **toamna** sugerează agonia, începutul sfârșitului, disperarea; **iarna** este simbol al morții și al împietririi materiei și a sufletului; **primăvara** aduce cu ea nevroza, alienarea, nebunia, iritarea, nevroza, iar **vara** descompunerea materiei și a spiritului, putreziciunea.
 - b) La nivel **cromatic** întâlnim următoarele semnificații: **alb, negru și roș** redau ideea de moarte; **gri, cenușiu, plumburiu** reprezintă monotonia, plictiseala; **violetul** este culoarea doliului, **galbenul** conturează imaginea bolii incurabile fără speranța salvării; **verdele crud și rozul** sunt culorile primăverii și impun iritarea, alienarea, nevroza, nebunia, fiind culori stridente.
 - c) **Spațiile închise** din care eul poetic nu poate evada, este captiv, prizonier; **orașul, târgul** de provincie plin de noroaie, **parcul** refac imaginea captivității individului care simte claustrarea, închiderea într-un spațiu care nu-i este aproape, ci îl sufocă; **cimitirul, cavoul, sicriul** redau închiderea în moartea care nu este asociată eternității.
 - d) **Instrumentele muzicale**, devenite motive, au o conotație funebră (flaut, fanfară, violină).
 - e) **Alte motive** regăsite în creațiile simboliste sunt: **corbul**, simbol al morții; **câinele**, simbol al trecerii timpului dușmanul vieții; **amurgul și apusul** aduc agonia, apropierea de moarte. **Ploaia** este un motiv frecvent, asociat plânsului naturii amenințate de dezagregare.
- **Muzicalitatea** este realizată prin **refren, leitmotiv, vers liber**;
- **Simbolul** – plumb, toamnă, iarnă, ploaie etc;
- **Spațiul citadin**.

MODERNISMUL INTERBELIC (L. Blaga, T. Arghezi, I. Barbu)

- **Temele** – cunoașterea, creația, iubirea, timpul, natura etc.
- **Motive** specifice;
- **Lirismul** de tip **subiectiv**;
- **Arta poetică** – prezintă rolul poetului și al poeziei;
- **Metafora** – figura de stil centrală;
- **Structura prozodică modernă** – tehnica **ingambamentului**, **inegalitatea versurilor și a strofelor**, **versul liber**, îmbinarea unor elemente clasice și moderne;
- **Blaga** – cunoașterea **luciferică** (protejează misterele lumii) / **paradisiacă** (dezvăluie misterele lumii); **metafora revelatorie** / **metafora plasticizantă**;
- **Barbu** – **ermetismul** limbajului; poezia se naște din contemplarea obiectivă a lumii, **lirismul obiectiv**;
- **Arghezi** – **estetica urâtului** (poezia se naște din urâtul existenței), **inovator al limbajului** prin îmbinarea registrelor stilistice – **regional, arhaic, religios**;

TRADIȚIONALISMUL INTERBELIC (V. Voiculescu)

- **Spațiul rural** cu specificul lui – mituri, tradiții, obiceiuri;
- **Inspirația religioasă**;
- **Nostalgia trecutului** (casa bunicilor, satul natal)
- **Apărarea românismului**;

NEOMODERNISMUL POSTBELIC (Nichita Stănescu)

Particularități ale neomodernismului valorificate în lirica lui Nichita Stănescu:

- **Tema cunoașterii**;
- Poeticul presupune **lupta cu verbul** (cuvântul) cu scopul de a recrea limbajul poetic;
- **Cunoașterea** deplină se realizează doar **prin poezie**, pentru că Poetul devine simbol al **Creatorului absolut**;
- **Intelectualizarea** poeziei;
- Poetul **reinterpretează miturile**;
- Apar **ironia** și **spiritul ludic**;
- **Ambiguitatea** limbajului (dubla interpretare a poeziei);
- **Metafora** devine figura de stil favorită;
- **Structura prozodică** îmbină elementele clasice cu cele moderne (**tehnica ingambamentului**, **versul liber**, **refrenul**, la care se adaugă prezența **rimei**).